

Raspodjela osobnog odbitka prema isplatiteljima

mr. sc. Mirjana Mahović Komljenović

Fizičkoj osobi koja ostvaruje dohodak od nesamostalnog rada, priznaje se osobni odbitak na temelju porezne kartice koju besplatno izdaje nadležna ispostava Porezne uprave prema njegovom prebivalištu ili uobičajenom boravištu. Tijekom godine a pri utvrđivanju predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada, osobni se odbitak može koristiti samo kod onog poslodavca odnosno isplatitelja plaće i mirovine, kod kojeg se nalazi porezna kartica radnika.

Međutim, ako radnik ostvaruje dohodak od nesamostalnog rada kod dva ili više poslodavaca u nepunom radnom vremenu ili koji uz rad u punom radnom vremenu ima sklopljen ugovor o radu za nepuno radno vrijeme, tada može osobni odbitak koristiti kod više isplatitelja uz uvjet da zatraži raspodjelu osobnog odbitka prema isplatiteljima. U tom slučaju će na poreznoj kartici a sukladno zahtjevu radnika, Porezna uprava evidentirati omjer (postotak) raspodjele osobnog odbitka prema isplatiteljima. Nakon obavljenih promjena, izdaje se novi obrazac PK te istovremeno Obrazac PK s oznakom DUPLIKAT porezne kartice, a ovisno o broju poslodavaca za koje se traži raspodjela osobnog odbitka.

Više o navedenom, pročitajte u nastavku članka.

1. Uvod

U sklopu reforme poreznog sustava, donesen je Novi Zakon o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 115/16. – dalje: Zakon), koji se uz novi „mali“ Pravilnik o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 1/17. – dalje: Pravilnik), primjenjivao na oporezivanje dohotka od nesamostalnog rada od početka 2017. Međutim, malim Pravilnikom o porezu na dohodak, bile se razrađene samo nužne odredbe Zakona o porezu na dohodak, radi čega je u Narodnim novinama br. 10/17. od 3.2. 2017. donesen novi i cjelovit Pravilnik o porezu na dohodak koji je stupio na snagu prvog dana od dana objave. Danom stupanja na snagu novog Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/17.) prestao je važiti ranije doneseni „mali“ Pravilnik (Nar. nov., br. 1/17.) nakon jednomjesečne primjene.

Navedeno znači da se oporezivanje dohotka od nesamostalnog rada tijekom 2017. obavlja:

- od 1. siječnja 2017. prema novom Zakonu o porezu na dohodak,
- od 1. siječnja 2017. do 3. veljače 2017. prema odredbama „malog“ Pravilnika o porezu na dohodak, te

- od 4. veljače 2017. prema odredbama cjelovitog Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/17.), kojim se detaljnije razrađuju odredbe novog Zakona o porezu na dohodak.

2. Utvrđivanje predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada

Prema čl. 24. Zakona, pri svakoj isplati dohotka od nesamostalnog rada, predujam poreza obračunava, obustavlja i uplaćuje poslodavac i isplatitelj primitka ili plaće, odnosno mirovine ili sam porezni obveznik. Od početka 2017., predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se po dvije porezne stope i to 24% i 36% ovisno od visine porezne osnovice, a kako je to prikazano u tablici 1:

Tablica 1. - Porezne stope i porezna osnovica od 1.1.2017.

Porezne stope	Mjesečna porezna osnovica	Godišnja porezna osnovica
24%	do 17.500,00	do 210.000,00
36%	iznad 17.500,00	iznad 210.000,00

Godišnja porezna osnovica za primjenu stope od 24% uvećava se za ostvarenu svotu drugog dohotka uz uvjet da svota tako ostvare-

nog dohotka godišnje ne prelazi peterostruku svotu osnovice osobnog odbitka odnosno svotu od 12.500,00 kn.

Utvrđeni porez na dohodak potrebno je povećati i za prirez porezu na dohodak kojeg prema posebnom zakonu uvode jedinice lokalne samouprave – gradovi i općine.

Prema čl. 24. Pravilnika, poslodavac i isplatitelj primitka (plaće) i mirovine odnosno sam porezni obveznik, obvezan je obračunati, obustaviti i na propisani uplatni račun uplatiti predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada prema općini/gradu prebivališta ili uobičajenog boravišta poreznog obveznika, za što se Poreznoj upravi (dalje: PU), dostavlja izvješće na JOPPD Obrascu.

No, poslodavac i isplatitelj primitka (plaće) je obvezan ispraviti izvješće na JOPPD obrascu te vratiti radniku više obustavljeni i uplaćeni porez, ili je obvezan manje plaćeni porez na dohodak naknadno obustaviti od primitaka po osnovi nesamostalnog rada te ga uplatiti na propisane uplatne račune, i to u sljedećim slučajevima:

- 1) naknadnog priznavanja prava na bolovanje, sukladno posebnim propisima,
- 2) ako se utvrdi da porez nije obračunan na Zakonom propisani način, te
- 3) u ostalim slučajevima kada je porezno opterećenje u poreznom razdoblju bilo različito te je na temelju godišnjeg obračuna radnik i druga fizička osoba koja ostvaruje primitke od nesamostalnog rada, ostvarila razliku za povrat preplaćenog poreza ili za uplatu manje uplaćenog poreza zbog ravnomjernoga godišnjeg oporezivanja.

Ako poslodavac i isplatitelj primitka (plaće) više nije u mogućnosti naknadno obustaviti manje plaćeni porez na dohodak, obvezan je o toj činjenici izvijestiti ispostavu PU nadležnu prema mjestu prebivališta ili uobičajenog boravišta poreznog obveznika, a kako je to propisano čl. 25. st. 2. Pravilnika.

3. Korištenje osobnog odbitka prema izvorima dohotka

Osobni odbitak predstavlja neoporezivi dio dohotka, odnosno dio dohotka koji se izuzima od oporezivanja. Osobni odbitak sastoji se od osnovnog osobnog odbitka koji se uvećava prema propisanim faktorima za uzdržavanu djecu i druge uzdržavane članove obitelji te utvrđenu invalidnost poreznog obveznika ili invalidnost njegovih uzdržavanih članova obitelji, ako ista postoji.

Pravo na osobni odbitak ili neoporezivi dio dohotka može koristiti porezni obveznik, samo ako je odredbama Zakona utvrđeno umanjenje porezne osnovice za svotu osobnog odbitka.

Prema članku 12., stavku 2. Zakona, ostvareni dohodak podijeljen je u dva dijela te se utvrđuje kao:

- 1) godišnji dohodak
- 2) ili konačan dohodak.

Godišnji dohodak ima izvor u primicima od nesamostalnog rada (plaće i mirovine), samostalne djelatnosti obrta i slobodnih zanimanja i drugim primicima koji se ne smatraju konačnim dohodkom. Godišnji dohodak utvrđuje se istekom godine putem godišnje porezne prijave na obrascu DOH ili putem posebnog postupka kojeg provodi PU po službenoj dužnosti prema podacima s kojima raspolaze.

Kod dohotka od nesamostalnog rada, u tijeku poreznog razdoblja, plaća se predujam poreza na dohodak i porezni obveznik može koristiti pravo na osobni odbitak, ako je isplatitelju dohotka predao svoju poreznu karticu - obrazac PK.

Kod dohotka od samostalne djelatnosti, obrtnici i osobe koje se bave djelatnošću slobodnog zanimanja, koriste osobni odbitak pri

utvrđivanju godišnjeg dohotka podnošenjem godišnje porezne prijave na Obrascu DOH.

Konačni dohodak smatra se dohodak koji ima izvor u primicima od imovine i imovinskih prava, kapitala, osiguranja, samostalne djelatnosti koja se paušalno oporezuje, drugog dohotka po osnovi povrata doprinosa te drugog dohotka po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena. Konačni dohodak ovisno o izvoru, oporezuje se poreznim stopama od 12%, 24% i 36%, a porezni obveznici po osnovi tako ostvarenog dohotka nemaju mogućnost korištenja osobnog odbitka niti podnošenja godišnje porezne prijave, pri čemu ni PU ne može po službenoj dužnosti provoditi poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak.

ističemo...

Prema tome, kod utvrđivanja godišnjeg dohotka prema kojem se plaćaju predujmovi poreza na dohodak u tijeku poreznog razdoblja, porezni obveznik ima pravo na korištenje osobnog odbitka. Međutim, kod dohotka koji se utvrđuje kao konačni dohodak, porezni obveznik ne ostvaruje pravo na korištenje osobnog odbitka.

4. Osnovni osobni odbitak

U sustav oporezivanja dohotka od 1. siječnja 2017. uveden je novi institut a to je **osnovica osobnog odbitka** koja prema čl. 14.st.1. Zakona **iznosi 2.500,00 kn.**

Osnovni osobni odbitak i dijelovi osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji i djecu te invalidnost/tjelesno oštećenje, izračunavaju se primjenom propisanih koeficijenata i navedene osnovice osobnog odbitka.

Osnovni osobni odbitak poreznog obveznika, izračunava se primjenom koeficijenta 1,5 na osnovicu osobnog odbitka, i tako dobiveni iznos od 3.750,00 kn ($2.500,00 \times 1,5 = 3.750,00$ kuna) se zaokružuje na stoticu, te dobiveni iznos od 3.800,00 kn predstavlja osnovni osobni odbitak.

Prema tome, **osnovni osobni odbitak od 1. siječnja 2017. utvrđen je u svoti od 3.800,00 kn, a odnosi se na sve porezne obveznike** - građane, obrtnike, umirovljenike ili obveznike koji imaju prebivalište na potpomognutim područjima I. i II. skupine i na području Grada Vukovara, a koji ostvaruju dohodak, temeljem kojeg se plaćaju predujmovi poreza na dohodak tijekom poreznog razdoblja.

Tablica 2. - Osnovni osobni odbitak

Osobni odbitak	od 1.1.2017.
Osnovni osobni odbitak (građani, obrtnici i druge fizičke osobe)	3.800,00
Osnovni osobni odbitak za umirovljenike	3.800,00
Osobni odbitak za porezne obveznike iz I. i II. skupine po stupnju razvijenoosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i na području Grada Vukovara	3.800,00

4.1. Osobni odbitak za uzdržavane članove uže obitelji i djecu

Prema čl. 14. st. 4. Zakona, uvećanje osnovnog osobnog odbitka izračunava se primjenom koeficijenata na osnovicu osobnog odbitka (svotu od 2.500,00 kn), za uzdržavane članove uže obitelji te invalidnost poreznog obveznika ili članova obitelji, a prema podacima koji su prikazani u tablici 3.

Tablica 3. - Osobni odbitak za djecu i uzdržavane članove uže obitelji od 1. siječnja 2017.

Red. br.	Osnova za uvećanje osnovnog osobnog odbitka	Koeficijent	Mjesečna svota u kn
1.	Uzdržavani članovi uže obitelji	0,7	1.750,00
2.	Prvo uzdržavano dijete	0,7	1.750,00
3.	Drugo uzdržavano dijete	1,0	2.500,00
4.	Treće uzdržavano dijete	1,4	3.500,00
5.	Četvrto uzdržavano dijete	1,9	4.750,00
6.	Peto uzdržavano dijete	2,5	6.250,00
7.	Šesto uzdržavano dijete	3,2	8.000,00
8.	Sedmo uzdržavano dijete	4,0	10.000,00
9.	Osmo uzdržavano dijete	4,9	12.250,00
10.	Deveto uzdržavano dijete	5,9	14.750,00
11.	Za svako daljnje uzdržavano dijete koeficijent osnovnoga osobnog odbitka progresivno se uvećava se za 1,1 ... više u odnosu prema koeficijentu za prethodno dijete		
12.	Invalidnost poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svakog uzdržavanog djeteta	0,4	1.000,00
13.	Invalidnost utvrđena po jednoj osnovi 100% i/ili korištenje, na temelju posebnih propisa, prava na doplatu za pomoć i njegu poreznog obveznika odnosno prava na osobnu invalidninu, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svakog uzdržavanog djeteta. Korištenje uvećanja osnovnog osobnog odbitka po ovoj osnovi isključuje korištenje uvećanja osnovnog osobnog odbitka iz r. br. 12.	1,5	3.750,00

Osobama s invaliditetom smatraju se fizičke osobe – porezni obveznik i/ili uzdržavani članovi njegove uže obitelji i uzdržavana djeca kojima je rješenjem donesenim prema propisima o mirovinskom osiguranju, zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, socijalnoj skrbi, odgoju i obrazovanju te prema drugim posebnim propisima utvrđena invalidnost ili tjelesno oštećenje.

Odredbom čl. 14. st. 5. i 6. Zakona, propisano je da se **djecom** smatraju djeca koju roditelji, posvojitelji, udomitelji i skrbnici uzdržavaju, kao i djeca nakon završetka redovnog školovanja do prvog zapošljavanja.

Uzdržavanim članovima uže obitelji smatraju se bračni drug, roditelji poreznog obveznika, djeca nakon prvog zaposlenja te punoljetne osobe kojima je porezni obveznik imenovan skrbnikom prema posebnom zakonu.

ističemo...

Međutim, ovakav suženi krug pojma djece i uzdržanih članova uže obitelji, u odnosu na ranije zakonske propise, primjenjivat će se tek od 1. siječnja 2018.

To znači da se sve do 31.12.2017. primjenjuju stare odredbe Zakona, kojim je propisano da se **uzdržavanom djecom** smatraju djeca koju roditelji, staratelji, usvojitelji, počimi i pomajke uzdržavaju, dijete povjereno na skrb ako živi zajedno sa skrbnikom kao i djeca nakon završetka redovnog školovanja i sve do prvog zapošljavanja ako su prijavljena Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, dok se **drugim uzdržavanim članovima uže obitelji** smatraju bračni i izvanbračni drug, odnosno životni partner i neformalni životni partner poreznog obveznika, roditelji poreznog obveznika i roditelji njegova

bračnog i izvanbračnog druga, odnosno životnog partner i neformalnog životnog partnera.

4.2. Prag za uzdržavanu djecu i ostale članove uže obitelji

Prema čl 17. st. 1. Zakona, uzdržavanim članovima uže obitelji i uzdržavanom djecom smatraju se fizičke osobe čiji oporezivi primici, primici na koje se ne plaća porez na dohodak i drugi primici koji se u smislu Zakona ne smatraju dohotkom, ne prelaze **svotu od 15.000,00 kn** na godišnjoj razini izračunan kao šesterostruki iznos osnovice osobnog odbitka. (2.500,00 kn x 6).

Prema novim zakonskim odredbama, pri utvrđivanju prava na osobni odbitak za uzdržavane članove uže obitelji i djecu, **u svotu od 15.000,00 kn ne uzimaju se u obzir primici**, i to su:

- 1) primici prema posebnim propisima po osnovi socijalnih potpora,
- 2) doplatu za djecu,
- 3) novčane potpore utvrđene u svoti koja je zakonom kojim se uređuju roditeljske i roditeljske potpore propisan kao svota ispod kojeg se ne može isplatiti novčana potpora.
- 4) potpore za novorođenče, odnosno primitak za opremu novorođenog djeteta
- 5) obiteljske mirovine djece nakon smrti roditelja
- 6) primici koji po svojoj prirodi predstavljaju samo uzdržavanje od roditelja ili članova uže obitelji
- 7) darovanja od pravnih i fizičkih osoba za zdravstvene potrebe do visine stvarno nastalih izdataka za tu namjenu, prema članku 8. stavku 1. točki 4. Zakona, te
- 8) naknada troškova prijevoza na posao i s posla mjesnim i međumjesnim javnim prijevozom i naknada troškova službenog putovanja do propisanih iznosa na koje se sukladno odredbama Zakona o porezu na dohodak ne plaća porez na dohodak.

Ako tijekom 2017. uzdržavani član za kojeg je porezni obveznik u istom poreznom razdoblju koristio dio osobnog odbitka, ostvari primitke veće od 15.000,00 kn godišnje, tada treba uzdržavanog člana skinuti sa svoje porezne kartice, te je obvezan podnijeti godišnju poreznu prijavu u kojoj će biti utvrđena razlika za uplatu poreza radi smanjenja faktora osobnog odbitka. Međutim, u tom slučaju i uzdržavani član uže obitelji koji je ostvario oporezive primitke od kojih se utvrđuje dohodak, može u posebnom postupku godišnjeg obračuna poreza na dohodak, iskoristiti pravo na osnovni osobni odbitak za cijelo porezno razdoblje, te na taj način ostvariti povrat više plaćenog poreza.

5. Porezna kartica – Obrazac PK

Pri utvrđivanju predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada tijekom godine, radniku se osobni odbitak odnosno neoporezivi dio dohotka, priznaje i utvrđuje isključivo na temelju porezne kartice – Obrasca PK, kojeg za radnika imaju poslodavci i isplatelji primitaka, odnosno sam porezni obveznik. Kod mjesečne isplate plaće, osobni odbitak radnika utvrđuje se kao zbroj osnovnog osobnog odbitka uvećanog za osobni odbitak uzdržanih članova uže obitelji i djece te invalidnosti poreznog obveznika, djece ili invalidnosti članova njegove uže obitelji. Osobni odbitak može se uvećati i za djecu i uzdržavane članove uže obitelji koji žive u inozemstvu, a na temelju isprava koje je izdalo nadležno tijelo u inozemstvu. Navedene isprave ne smiju biti starije od 6 mjeseci.

Obrazac PK važan je radi pravilnog utvrđivanja i usmjeravanja obračunanog predujma poreza na dohodak od nesamostalnog

rada te prireza porezu na dohodak, ako je propisan odlukom grada ili općine.

Poreznu karticu besplatno izdaje nadležna ispostava PU prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu radnika i osobe koja ostvaruje plaću, kada radnik i osoba koja ostvaruje plaću, prvi puta počinje raditi. Radnik i osoba koja ostvaruje plaću i mirovinu temeljem podnesenog zahtjeva treba od nadležne ispostave PU zatražiti Obrazac PK i predati ga svom poslodavcu ili isplatitelju plaće i mirovine, osim umirovljenika za kojeg podatke iz Obrasca PK pri umirovljenju poreznog obveznika, PU dostavlja elektroničkim putem Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje. U slučaju otuđenja, gubitka, uništenja ili drugog načina nestanka Obrasca PK, nadležna ispostava PU će na zahtjev radnika ili druge osobe koja ostvaruje primitke po osnovi nesamostalnog rada, bez naknade izdati novu poreznu karticu, s naznakom „DUPLIKAT“.

Porezna kartica trajno prati radnika u razdoblju dok ostvaruje primitke po osnovi nesamostalnog rada. Poslodavac i isplatitelj plaće i mirovine obavezan je čuvati Obrazac PK i na temelju podataka iz Obrasca PK dužan je obračunavati osobni odbitak svakog radnika, te obračunati porez na dohodak uplaćivati prema mjestu prebivališta ili uobičajenom boravištu radnika koje je upisano u poreznoj kartici.

Pri utvrđivanju predjuma poreza na dohodak od nesamostalnog rada, radnik može iskoristiti pravo na osobni odbitak samo ako je ostvaren dohodak veći od osobnog odbitka.

Međutim, ako je radnik ostvario manju svotu dohotka u odnosu na osobni odbitak na kojeg ima pravo, tada može iskoristiti osobni odbitak samo do visine ostvarenog dohotka.

Primjer:

Radnik je s poslodavcem ugovorio bruto plaću u svoti od 10.000,00 kn, a prema upisanim podacima na poreznoj kartici, uzdržava dvoje djece i ostvaruje pravo na osobni odbitak u svoti od 8.050,00 kn (3.800,00 + 1.750,00 D1 + 2.500,00 D2). Pri obračunu plaće, radnik može iskoristiti pravo na osobni odbitak samo u visini ostvarenog dohotka odn. u svoti od 8.000,00 kn, neovisno od toga što prema podacima na Obrascu PK ima pravo na osobni odbitak u svoti od 8.050,00 kn. Budući nema porezne osnovice, radnik je ostvario neto plaća jednaku dohotku, a koja iznosi 8.000,00 kn.

Tablica 4. - Obračun plaće- ugovorena bruto svota

Opis	Iznos
1) Bruto plaća	10.000,00
2) Doprinosi za MO I i II stup - 20%	2.000,00
3) DOHODAK	8.000,00
4) Osobni odbitak prema podacima iz PK	8.050,00
5) Iskorišteni osobni odbitak	8.000,00
6) Porezna osnovica	0,00
7) Porez i prirez	0,00
8) Neto plaća radnika	8.000,00

5.1. Promjena podataka na poreznoj kartici

Svaku promjenu osobnih podataka i podataka koji utječu na neoporezivi dio dohotka, može na poreznu karticu upisati samo ona ispostava PU koja je nadležna prema mjestu prebivališta ili uobičajenog boravišta radnika, umirovljenika ili osobe koja ostvaruje primitke po osnovi nesamostalnog rada. Stoga **promjene koja utječe na osobni odbitak, (u vezi s uzdržanim članovima uže obitelji i djecom, promjenom prebivališta ili uobičajenog boravišta kao**

i druge promjene koje imaju utjecaja na neoporezivi dio dohotka) radnik, umirovljenik ili druga osoba koja ostvaruje dohodak od nesamostalnog rada treba prijaviti nadležnoj ispostavi PU u roku od 30 dana od dana nastanka promjene, uz dostavu odgovarajućih isprava. Samo onaj poslodavac koji ima u posjedu poreznu karticu radnika, može pri isplati plaće koristiti osobni odbitak i to u svoti i prema poreznim faktorima koji su upisani na njegovoj poreznoj kartici.

Prilikom upisivanja podataka o osobnim odbicima, PU provjerava je li se odbici za uzdržavanu djecu i druge uzdržavane članove uže obitelji poreznog obveznika već koriste i u kojem dijelu kod bračnog druga ili drugih članova uže obitelji.

U Obrazac PK upisuju se podaci o osobnom odbitku radnika, osobi koja ostvaruje plaću ili umirovljeniku, koristeći posebne oznake, i to:

Šifra oznake	Naziv
A	radnik/osoba koja ostvaruje plaću
B	umirovljenik ili korisnik obiteljske mirovine
I	invalidnost za poreznog obveznika, uzdržavanog člana uže obitelji i svako dijete (čl. 14.st.4.r.br. 12. Zakona)
I*	invalidnost 100% za poreznog obveznika, uzdržavanog člana uže obitelji i svakog uzdržavanog djeteta kojima je rješenjem donesenim prema posebnim propisima, utvrđena invalidnost po jednoj osnovi 100% ili kojima je na temelju invalidnosti utvrđeno pravo na doplatak na tuđu pomoć i njegu (čl. 14.st.4.r.br. 13. Zakona)
V	invalidnost hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata
V*	invalidnost hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata uz utvrđeni postotak invalidnosti
D1	prvo dijete
D2	drugo dijete
D3	treće dijete (i za svako daljnje dijete upisuje se slijedeća brojučana oznaka)
S	supružnik
U	drugi uzdržavani član obitelji
P.1.	područja jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju RH i za područje Grada Vukovara utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara

U poreznu karticu se upisuje i kratki opis promjena koje utječu na visinu faktora osobnog odbitka poreznog obveznika kao i druge promjene koje utječu na pravilno utvrđivanje i usmjeravanje poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak.

Osobe s invaliditetom svoj status dokazuju rješenjem donesenim prema propisima o mirovinskom osiguranju, zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, socijalnoj skrbi, odgoju i obrazovanju te prema drugim posebnim propisima kojima je utvrđena invalidnost ili tjelesno oštećenje. Porezni obveznik može po osnovi invalidnosti ili tjelesnog oštećenja u istom poreznom razdoblju koristiti ili faktor 0,40 ili faktor 1,50 osnovnog osobnog odbitka.

Poslodavac i isplatitelj plaće obavezan je Obrazac PK dati radniku i osobi koja ostvaruje primitke (plaću) pri raskidu radnog odnosa, radi predaje Obrasca PK novom poslodavcu i isplatitelju plaće.

Naime, prema čl. 28. st. 6. Pravilnika o porezu na dohodak, poslodavac je obavezan obrazac PK izdat u papirnatom obliku, privremeno dati radniku, umirovljeniku i osobi koja ostvaruje primitke koji se oporezuju na način propisan za dohodak od nesamostalnog rada, a zbog predocjenja nadležnoj ispostavi PU, radi upisa promjena osobnih podataka i podataka o osobnom odbitku. U slučaju raskida rad-

nog odnosa i prestanka rada kod tog poslodavca ili isplatitelja plaće, poslodavci i isplatitelji plaće su za svoje potrebe, odnosno potrebe poreznog nadzora, dužni zadržati presliku ili ovjereni prijepis Obrascu PK, koji je uručen radniku ili osobi koja ostvaruje primitke po osnovi nesamostalnog rada.

Iznimno, a pri raskidu radnog odnosa, na zahtjev radnika, poslodavac može zadržati Obrazac PK radnika sve dok mu poslodavac ne isplati plaću odnosno sve primitke na koje radnik ostvaruje pravo.

5.2. Umanjenje predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada za posebna područja i područje Grada Vukovara

Odredbom čl. 24. st. 5. Zakona, propisano je da se obračunani predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada umanjuje za 50% umirovljenicima po osnovi ostvarenog dohotka od mirovine ili poreznim obveznicima koji imaju prebivalište i borave na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju RH i na području grada Vukovara utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara.

Međutim, umanjenje predujma poreza na dohodak za 50% umirovljenicima i poreznim obveznicima s posebnih područja, moguće je provesti isključivo ako je na poreznoj kartici upisana oznaka P.1. - za potpomognuta područja i područje Grada Vukovara.

Navedeno potvrđuje i mišljenje Ministarstva financija koje je objavljeno na internetskoj stranici od 10.01.2017. iz koje se navodi dio:

„Temeljem navedenoga umanjenje predujma poreza na dohodak moguće je provesti isključivo ako su zadovoljeni kumulativno dva uvjeta:

1. da je na poreznoj kartici upisana oznaka grada/općine koja je prema Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine, broj 158/13) razvrstana u I. skupinu po stupnju razvijenosti, a to su:

Babina Greda, Biskupija, Cetingrad, Civiljane, Čađavica, Dežanovac, Donji Kukuruzari, Donji Lapac, Drenovci, Drenje, Dvor, Đulovac, Gornji Bogičevci, Gradina, Gundinci, Gunja, Hrvatska Dubica, Jagodnjak, Kapela, Kistanje, Kloštar Podravski, Krnjak, Levanjska Varoš, Lokvičići, Markušica, Mikleuš, Nova Bukovica, Nova Rača, Okučani, Plaški, Podgorač, Podravska Moslavina, Rovišće, Sopje, Staro Petrovo Selo, Sunja, Šodolovci, Špišić Bukovica, Štefanje, Štitar, Trnava, Voćin, Vojnić, Vrbje, Vrginmost, Vrhovine i Zrinski Topolovac, ili je upisana oznaka Grada Vukovara.

2. da je pod oznakom za prebivalište i boravak radnika i osobe koja ostvaruje primitke (plaću) iz članka 21. Zakona odnosno umirovljenika ili korisnika obiteljske mirovine na potpomognutim područjima jedinica lokalne samouprave i području Grada Vukovara upisana oznaka „P.1.“.

Ako nisu kumulativno zadovoljena oba gore navedena uvjeta poslodavac NE MOŽE umanjiti obračunati predujma poreza na dohodak za 50%.

Ako je upisana oznaka „P.1.“, a radi se nekoj drugoj općini/gradu koja nije navedena u ovoj obavijesti ili je upisana oznaka „P.2.“, a radi se području Grada Vukovara potrebno je uručiti takve porezne kartice radnicima, te ih uputiti u nadležnu ispo-

stavu Porezne uprave prema prebivalištu/uobičajenom boravištu radnika radi usklađenja podataka na poreznoj kartici.

Ako radnik ima upisanu navedenu oznaku grada/općine i u istoj boravi ali nema upisanu oznaku „P.1.“, također je potrebno radniku uručiti poreznu karticu i uputiti ga u nadležnu ispostavu Porezne uprave prema prebivalištu/uobičajenom boravištu radnika radi usklađenja podataka na poreznoj kartici.“

5.3. Obračun plaće prema upisanim podacima na Obrascu PK

Prema čl. 26. Zakona te čl. 28. Pravilnika, kod utvrđivanja dohotka od nesamostalnog rada, osobni odbitak može se koristiti samo kod onog poslodavca odnosno isplatitelja plaće i mirovine kod kojega se nalazi porezna kartica radnika. Ako radnik ostvaruje primitke i kod drugih poslodavaca odnosno isplatitelja plaće, ne smije istodobno koristiti osobni odbitak, već su ti poslodavci dužni obračunati porez na dohodak od nesamostalnog rada ne uzimajući u obzir osobni odbitak.

Kada radnik treba mijenjati podatke koji su upisani na njegovoj poreznoj kartici izdanoj u papirnatom obliku, zatražit će privremeno od poslodavca svoju poreznu karticu koju će predložiti ispostavi PU prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu, radi upisa promjena osobnih podataka te novih podataka o osobnom odbitku. Prema tome, poslodavac je obavezan čuvati poreznu karticu, ali je treba i privremeno uručiti radniku, na njegovo traženje a radi promjene upisanih podataka.

Sukladno čl. 17. st. 4. Zakona, u slučaju promjena podataka o osobnim odbicima u tijeku mjeseca, osobni odbitak se uvijek zaočkuje na puni mjesec u korist poreznog obveznika. Primjerice, ako je dijete rođeno 28. ožujka 2017. radnik ima pravo na povećanje osobnog odbitka za dijete od 1. ožujka 2017., ali je dužan upisati promjenu podataka na svojoj poreznoj kartici.

Promjenu osobnih podataka i podataka koji utječu na neoporezivo dio dohotka na Obrascu PK može upisati samo ispostava PU nadležna prema mjestu prebivališta ili uobičajenog boravišta radnika, umirovljenika i osobe koja ostvaruje plaću.

Iz navedenog proizlazi da se kod utvrđivanja dohotka od nesamostalnog rada, osobni odbitak može koristiti samo prema podacima koji su upisani na poreznoj kartici, pri čemu promjenu podataka na Obrascu PK upisuje nadležna ispostava PU.

6. Raspodjela osobnog odbitka prema isplatiteljima

Već je naglašeno da se pri obračunu plaće osobni odbitak može koristiti, samo kod onog poslodavca kod kojeg se nalazi porezna kartica radnika.

Međutim, prema čl. 28. st. 8. Pravilnika, propisani su izuzeci za radnika koji ostvaruje dohodak od nesamostalnog rada kod dva ili više poslodavaca, kada se osobni odbitak može koristiti kod više isplatitelja, ali je potrebno zatražiti raspodjelu osobnog odbitka prema isplatiteljima. U tom slučaju će prema zahtjevu radnika, PU na poreznoj kartici evidentirati omjer (postotak) raspodjele osobnog odbitka prema isplatiteljima sukladno zahtjevu, te nakon što evidentira promjene, izdati **novi obrazac PK i istovremeno Obrazac PK s oznakom Duplikat porezne kartice**, ovisno o broju poslodavaca za koje se traži preraspodjela osobnog odbitka. Pri utvrđivanju predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada, svaki poslodavac može koristiti osobni odbitak samo do utvrđenog postotka, a neo-

visno od toga što u pojedinim mjesecima ostvareni dohodak može prelaziti tu svotu.

Navedene odredbe Pravilnika o porezu na dohodak, glase:

„...radnik koji ostvaruje dohodak od nesamostalnog rada kod dva ili više poslodavaca u nepunom radnom vremenu ili koji uz rad u punom radnom vremenu ima sklopljen ugovor o radu za nepuno radno vrijeme u skladu s člancima 61. i 62. Zakona o radu, odnosno osoba koja ostvaruje primitke iz članka 21. kod dva ili više isplatitelja, **može osobni odbitak koristiti kod više isplatitelja uz uvjet da zatraži raspodjelu osobnog odbitka prema isplatiteljima (poslodavcima).** U tom slučaju Porezna uprava će na poreznoj kartici evidentirati omjer (postotak) raspodjele osobnog odbitka prema isplatiteljima (poslodavcima) sukladno zahtjevu, a nakon evidentiranih promjena izdati novi Obrazac PK te istovremeno Obrazac PK s oznakom »DUPLIKAT« porezne kartice u skladu sa stavkom 5. ovoga članka ovisno o broju poslodavaca za koje se traži preraspodjela osobnog odbitka, a na temelju kojih se priznaje osobni odbitak pri utvrđivanju predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada. U tom slučaju svaki poslodavac može koristiti osobni odbitak samo do utvrđenog postotka, neovisno što u pojedinim mjesecima ostvareni dohodak može prelaziti taj iznos.“

Nastavno se daje primjer popunjenog zahtjeva kojim porezni obveznik traži raspodjelu osobnog odbitka kod četiri poslodavca. Nadnevak od kojeg poslodavac može koristiti osobni odbitak do utvrđenog postotka, zaokružuje se u korist poreznog obveznika na puni mjesec. (U našem primjeru to je od 1. svibanj 2017.).

Obrazac zahtjeva nije propisan, a može imati slijedeće elemente:

LUCIJA CAR

(Podnositelj zahtjeva – osoba koja predaje zahtjev)

Zagreb, B. Bušića 11

(Adresa stanovanja)

U Zagrebu, 08.05.2017.

MINISTARSTVO FINANCIJA- POREZNA UPRAVA
PODRUČNI URED ZAGREB
Ispostava za poreze građana

ZAHTEJEV

**za promjenu podataka na poreznoj kartici
prema čl. 28. st. 8. Pravilnika o porezu na dohodak
– raspodjela korištenja osobnog odbitka kod više
poslodavaca**

I. OPĆI PODACI O POSLOPRIMCU – POREZKOM OBVEZNIKU:

I.I. IME I PREZIME: LUCIJA CAR

I.II. OIB: 06129603965

I.III. ADRESA STANOVANJA

(prebivališta, adresa s osobne iskaznice ili uobičajeno boravište, adresa s uvjerenja MUP-a o prijavljenom boravištu):

Brune Bušića 11, Zagreb

II. PODACI ZA PROMJENU PODATAKA NA POREZNOJ KARTICI

II.I. Naziv poslodavca	Srednja škola Zabok
II.II. OIB poslodavca	2777777777
II.III. Postotak odbitka koji se koristi kod poslodavca	50%

II.IV. Naziv poslodavca	Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok
II.V. OIB poslodavca	3333333334
II.VI. Postotak odbitka koji se koristi kod poslodavca	10,50%

II.VII. Naziv poslodavca	Srednja škola Dugo Selo
II.VIII. OIB poslodavca	6111111111
II.IX. Postotak odbitka koji se koristi kod poslodavca	22,50%

II.X. Naziv poslodavca	LAKO d.o.o.
II.XI. OIB poslodavca	5444444444
II.XII. Postotak odbitka koji se koristi kod poslodavca	17,50%

III. SLUŽBENA ZABILJEŠKA:

A. porezna kartica se može izdati. Obavljen je uvid i dokumentacija je vraćena podnositelju.

B. porezna kartica se ne može izdati

Potpis podnositelja zahtjeva
Lucija Car

Potpis službene osobe

Postotak raspodjele osobnog odbitka prema isplatiteljima, upisuje se na Obrascu PK u polju II.2. pod oznakom *opis promjena*. Raspodjela osobnog odbitka prema isplatiteljima predstavlja novinu u odredbama Pravilnika, zbog čega će posloprimci, ako rade kod više isplatitelja (najčešće je to mirovina i nesamostalni rad na nepuno radno vrijeme), već tijekom godine, moći ostvariti veći neto dohodak od nesamostalnog rada, u odnosu na ranije zakonske odredbe, kada je posloprimac mogao koristiti osobni odbitak samo kod onog poslodavca kod kojeg je predao svoju poreznu karticu.

Naime, raspodjela osobnog odbitka omogućuje da pri utvrđivanju predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada, svaki od poslodavaca kod kojih posloprimac ostvaruje nesamostalni rad, može koristiti osobni odbitak do utvrđenog postotka, a prema zahtjevu posloprimca.

Radi raspodjele osobnog odbitka, na izvješću o plaći, mirovini, doprinosima, porezu i prirezu - Obrascu IP, dodana je i nova oznaka – identifikator 4. Novi identifikator 4 - će na Obrazac IP upisivati oni isplatitelji kojima su porezni obveznici dostavili duplikat porezne kartice, jer su od PU zatražili raspodjelu osobnog odbitka, dok se u stupac 6 Obrascu IP upisuje svota osobnog odbitka ovisno od utvrđenog omjera odnosno postotka.

**Objavite svoje financijske
izvještaje u RiPup-u**

**Cijena: 980,00 kn + PDV
Tel.: 01 / 49 21 737**

POREZNA UPRAVA
 PODRUČNI URED ZAGREB
 ISPOSTAVA Zagreb za poreze građana
 NADNEVAK IZDANJA 08.05.2017.

OIB 06129603965
 OSOBNI BROJ UMIROVLJENIKA _____

KARTICA POREZA NA DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA

I. OPĆI PODACI O RADNIKU/OSOBI KOJA OSTVARUJE PLAĆU/UMIROVLJENIKU					
IME I PREZIME <i>LUCIJA CAR</i>					
ŠIFRA OPĆINE/GRADA	NASELJE	ULICA	ŠIFRA ULICE	KUĆNI BROJ	PODACI VRIJEDE OD
1	2	3	4	5	6
133	Zagreb	Brune Bušića		11	
II.1. PODACI O OSOBNOM ODBITKU RADNIKA/OSOBE KOJA OSTVARUJE PLAĆU /UMIROVLJENIKA					
OZNAKA OSOBNOG ODBITKA	INVALIDNOST	POSTOTAK INVALIDNOSTI HRVATSKOG RATNOG VOJNOG INVALIDA IZ DOMOVINSKOG RATA	PRIPADNOST POTPOMOGNUTOM PODRUČJU I PODRUČJU GRADA VUKOVARA	PODACI VRIJEDE OD	
1	2	3	4	5	
A				01.10.2010.	
A radnik/osoba koja ostvaruje plaću; B umirovljenik; I invalidnost; V invalidnost hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata; I* ili V* invalidnost 100% ili na temelju invalidnosti ima pravo na pomoć i njegu, P1 područja jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i područje Grada Vukovara utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara; P2 područja jedinica lokalne samouprave razvrstanih u II. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske; S supružnik; U uzdržavani član; D1 prvo dijete; D2 drugo dijete; D3 treće dijete; D4 četvrto dijete; D5 peto dijete i nadalje					
II. 2. OPIS PROMJENA					
Raspodjela osobnog odbitka prema isplatiteljima, red.br.klase:01122					
LUCIJA CAR, Zagreb, Brune Bušića 11					
OIB poslodavca	naziv	adresa	% odbitka		
1) 27777777777	Srednja škola Zabok,	Ul. Ivana i Cvijete Huis 2,	50,00		
2) 33333333334	Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok,	Ivana Vrančića 5,	10,50		
3) 61111111111	Srednja škola Dugo Selo,	Stjepana Ferenčaka 25,	22,50		
4) 54444444444	Lako d.o.o.,	Strma ulica 5, Zagreb	17,50		

Zahvaljujemo na vašem povjerenju!

Pretplatite se na časopis RAČUNOVODSTVO i POREZI u praksi

II.3 PODACI O OSOBNIM ODBICIMA ZA UZDRŽAVANE ČLANOVE UŽE OBITELJI

R. br.	IME I PREZIME	SRODSTVO	OIB	INVALIDNOST	PRIPADNOST POTPOMOGLUTOM PODRUČJU I PODRUČJU GRADA VUKOVARA PO POSEBNIM ZAKONIMA	PODACI VRIJEDE OD	OSOBNI ODBITAK DIJELI SE S OSOBOM		
							IME I PREZIME	OIB	PRIPADAJUĆI POSTOTAK OSOBNOG ODBITKA
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Ivan CAR	D1	05013851111			01.02.2013.			
2.	Lana CAR	D2	41529507788			01.02.2013.			
3.									
4.									
5.									
6.									
7.									
8.									
9.									
10.									
11.									
12.									
13.									
14.									
15.									

(pečat i potpis odgovorne osobe)

6.1. Primjer obračuna plaće nakon raspodjele osobnog odbitka između dva poslodavca

Porezni obveznik s prebivalištem u Gradu Zagrebu, ostvaruje dohodak od nesamostalnog rada kod dva poslodavca. Kod poslodavca A kojem je predao svoju poreznu karticu ugovorena mjesečna bruto plaća za pola radnog vremena iznosi 3.000,00 kn, dok kod poslodavca B za pola radnog vremena ugovorena bruto plaća iznosi 2.000,00 kn. Porezni obveznik uzdržava suprugu i prema podacima iz porezne kartice ostvaruje pravo na osobni odbitak u svoti od 5.550,00 kn (3.800,00 + 1.750,00 S).

Temeljem vlastitog zahtjeva od 1. travnja 2017., porezni obveznik je od nadležne ispostave PU zatražio podjelu osobnog odbitka u omjeru: poslodavac A- 70% te poslodavac B- 30%, pri čemu osobni odbitak u kn iznosi:

Osobni odbitak	Poslodavac A (70%)	Poslodavac B (30%)
5.550,00	3.885,00	1.665,00

Pri obračunu poreza na dohodak od nesamostalnog rada, od travnja 2017. poslodavac A može prema Obrascu PK koristiti osobni odbitak u svoti od 3.885,00 kn, dok poslodavac B može koristiti osobni odbitak u svoti od 1.665,00 kn.

Međutim, prema mjesečnoj ugovorenoj bruto plaći radnik je kod oba poslodavca ostvario niži dohodak u odnosu na osobni odbitak, tako da će moći iskoristiti osobni odbitak kod svakog od poslodavca samo do visine ostvarenog dohotka.

Tablica 5. Obračun plaće prije i poslije raspodjele osobnog odbitka

OPIS	OBRAČUN PLAĆE DO 30.3.2017.		OBRAČUN PLAĆE OD 1.4.2017.	
	Predan obrazac PK		Raspodjela osobnog odbitka	
	Poslodavac A	Poslodavac B	Poslodavac A -70%	Poslodavac B -30%
Bruto plaća	3.000,00	2.000,00	3.000,00	2.000,00
Doprinosi za MO I stup 15%	450,00	300,00	450,00	300,00
Doprinosi za MO II stup 5%	150,00	100,00	150,00	100,00
Ukupno doprinosi	600,00	400,00	600,00	400,00
Dohodak	2.400,00	1.600,00	2.400,00	1.600,00
Osobni odbitak	2.400,00	0,00	2.400,00	1.600,00
Porezna osnovica	0,00	1.600,00	0,00	0,00
Porez na dohodak po stopi od 24%	0,00	384,00	0,00	0,00
Prirrez - Grad Zagreb 18%	0,00	69,12	0,00	0,00
Ukupno porez i prirrez	0,00	453,12	0,00	0,00
Neto plaća radnika	2.400,00	1.146,88	2.400,00	1.600,00
Ukupna neto plaća = poslodavac A + poslodavac B	3.546,88		4.000,00	

Ostvarena mjesečna neto plaća radnika kod oba poslodavca nakon raspodjele osobnog odbitka, veća je za 453,12 kn, u odnosu na ostvarenu neto plaću prije raspodjele osobnog odbitka, budući se osobni odbitak do 30.3.2017. mogao koristiti samo kod poslodavca A kod kojeg je radnik predao svoju poreznu karticu.

6.2. Prijava promjene podataka na poreznoj kartici i njeno dostavljanje elektroničkim putem od 1. siječnja 2018.

Porezna kartica – Obrazac PK može biti izdana u papirnatom obliku, ali i kao elektronički zapis. Radnik, umirovljenik i osoba koja ostvaruje plaću, može imati samo jedan Obrazac PK izdan u papirnatom obliku ili samo jedan aktivan elektronički zapis.

Međutim, prema čl. 26. st. 2. Zakona, a s primjenom od 1. siječnja 2018., PU dostavlja poreznu karticu elektroničkim putem:

- samom poreznom obvezniku ➔ putem sustava e-građani (na radnikov zahtjev);
- poslodavcu radnika uz njegovu suglasnost ➔ ePorezna (na radnikov zahtjev);
- HZMO za umirovljenike koji su korisnici mirovine (po službenoj dužnosti).

U slučaju ako poslodavac i isplatitelj plaće ili mirovine ili sam porezni obveznik nije korisnik sustava ePorezna ili ne ishodi suglasnost radnika ili umirovljenika, poreznu karticu može besplatno izdati PU u papirnatom obliku, a poslodavci i isplatitelj plaće ili mirovine dužni su je čuvati dok radnik, umirovljenik i fizička osoba koja ostvaruje primitak od nesamostalnog rada kod njih radi, odnosno dok se isplaćuje mirovina ili plaća.

Radnik, umirovljenik i fizička osoba koja ostvaruje plaću, obvezni su svaku promjenu u svezi s uzdržanim članovima, promjenu prebivališta ili uobičajenog boravišta i drugo, koja utječe na osobni odbitak, prijaviti PU, u roku od 30 dana od dana nastanka promjene, putem svog poslodavca ili izravno putem sustava e-građani ili iznimno putem nadležne ispostave PU te dostaviti vjerodostojne isprave. Prihvaćene i evidentirane promjene u Obrascu PK, poslodavac primjenjuje pri sljedećim isplata plaće.

6.3. Odgovornost poslodavca u vezi s netočnim podacima iskazanim na poreznoj kartici

Pri utvrđivanju predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada, radniku se priznaje osobni odbitak na temelju podataka iz porezne kartice koju je radnik predao poslodavcu/isplatitelju primitka (plaće) i mirovine, pri čemu se predujam poreza na dohodak i prirreza, uplaćuje na uplatne račune grada ili općine prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu radnika.

Međutim, sukladno odredbi čl. 27. st. 3. Pravilnika, poslodavac i isplatitelj plaće i mirovine, nije odgovoran za uplatu poreza na dohodak od nesamostalnog rada, ako zbog netočnih ili nepotpunih podataka o osobnom odbitku i adresi prebivališta ili uobičajenog boravišta, koje je na poreznoj kartici upisala nadležna ispostava PU, obračuna i uplati manji porez ili obračunani porez i prirrez pogrešno usmjeri.

Ali, ako poslodavac prema vlastitim saznanjima ili iz drugih okolnosti, uoči da su iskazani podaci o osobnom odbitku ili adresi prebivališta radnika na poreznoj kartici netočni, dužan je zatražiti od radnika, umirovljenika ili druge osobe koja ostvaruje plaću, da izmijeni netočno upisane podatke na poreznoj kartici putem svoje nadležne ispostave Porezne uprave. Ali, ako u navedenom slučaju radnik, umirovljenik ili osoba koja ostvaruje primitke (plaću), ne dostavi poslodavcu ispravljenu poreznu karticu, poslodavac je o uočnim netočnim podacima dužan pisanim putem izvijestiti nadležnu ispostavu PU prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog

